PARTICULARITĂȚI STILISTICE ŞI LEXICALE ÎN ROMANUL „ZAHEI ORBUL" DE VASILE VOICULESCU

Drd. Nicoleta Laura (Gabor) MALANCAŞ
Universitatea „Petru Maior", Târgu-Mureş

Abstract

The paper underlines the most important stylistic and lexical aspects in one of Voiculescu's novels: *Zahei orbul*, where the author's language presents the features of that language spoken around Buzau. These aspects are: some old meanings of the terms, argotic terms, familiar style, different similes, emotional constructions, change of proper meaning to figurative meaning etc. All these render originality to Voiculescu's novel.

Limba scrierii lui Vasile Voiculescu prezintă caracteristicile limbii vorbite în zona Buzăului.

Scriitorul cultivă particularitățile lingvistice specifice acestei zone conştient parcă asemenea altora, că limba literară românească trebuie să aibă la baza graiul vorbit în Muntenia.

Ceea ce conferă originalitate scrierii sunt cele câteva particularități lexicale şi stilistice : folosirea în text a unor sensuri învechite ale cuvintelor; împrumuturile vizează limbile popoarelor vecine şi limbile de cultură care au influențat evoluția limbii române; mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului, preferat de scriitor, este derivarea; cuvinte, deseori surprinzătoare pentru cititor, devin la Voiculescu bază pentru derivare; termenii de jargon folosiți provin din limba franceză; termenii argotici au legătură cu mediile sociale din care provin personajele; regionalismele folosite sunt preluate din graiul muntenesc; stilul familial, derivat din limba vorbită, cu expresii şi locuțiuni e desori folosit; scriitorul adoptă stilul potrivit cu conținutul ideilor şi cu intențiile sale scriitoriceşti; comparațiile sunt folosite cu prisosință pe tot parcursul textului; în paginile romanului apar acumulări de construcții afective : *exclamații, interjecții, repetiții*, *interogații*; limbajul voiculescian este uneori aspru, conferind paginilor sale aspectul unor adevărate colecții terminologice; asprimea graiului este o valoare pe care scriitorul o cultivă; dintre modalitățile de schimbare de sens predominantă este îmbogățirea sensului care se realizează prin transfer de la sensul propriu la sensul figurat.

Stilul voiculescian are ceva din zbuciumul medicului militar, a omului cu credință în Dumnezeu.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

„Ceea ce impresionează de la început la Vasile Voiculescu este posesiunea unei limbi rurale, inedite şi uneori inestetice, dar care printr-o întrebuinţare susţinută fără nici o sforţare, imprimă întregiiopere o tonalitate de expresie ce i-ar putea constitui o personalitate într-un domeniu în care personalitatea este aproape exclusă.” (Eugen Lovinescu)

I.PARTICULARITĂŢI LEXICALE.

Limba scrierilor lui V.Voiculescu prezintă caracteristicile limbii vorbite în zona Buzăului. „Eu m-am ocupat îndeosebi cu vocabularul muntenesc, mai ales cu cel păstoresc.În zilele noastre, limba populară suferă un proces de alterare prin civilizaţie la ţară. Cântecele de mahala pătrund zilnic, pătând grotesc albul imaculat al graiului nostru. Nimeni nu poate fixa mai cu succes limba care curge ca o apă vie, decât scriitorul”[1)] spunea V.Voiculescu. Scriitorul cultivă aceste particularităţi lingvistice specifice zonei conştient fiind, asemeni altora, că limba literară românească trebuie să aibă la bază graiul vorbit în Muntenia.

O prezentare a ceea ce este specific limbajului voiculescian şi a ceea ce păstrează acesta din graiul muntenesc la nivel lexical necesită înainte câteva precizări: între graiurile limbii noastre există deosebiri fonetice, care sunt cele mai izbitoare, şi deosebiri lexicale; fondul principal de cuvinte şi stuctura gramaticală sunt aproape identice; sintaxa însăşi, care este mai permeabilă în raport cu morfologia şi fondul principal de cuvinte, nu diferă aproape prin nimic de la un grai la altul al limbii noastre; sunt specifice pentru o regiune paricularităţile fonetice şi cele lexicale; particularităţile lexicale sunt mai puţine decât se crede în general; există un număr relativ mare de termeni comuni mai multor graiuri, adesea chiar tuturor graiurilor limbii noastre, exceptând fondul principal lexical; deosebirile lexicale dintre graiurile daco-române nu sunt prea numeroase exceptând unele regiuni care au o situaţie specială din cauza condiţiilor etnografice.[2)]

Am observat toate acestea şi în paginile romanului „Zahei Orbul” care la nivel lexical prezintă elemente specifice graiului muntenesc.

a) Regionalisme / cuvinte populare

Voiculescu este unul din scriitorii care au făcut apel la graiul popular. El nu alege cuvântul popular pentru valoarea lui eufonică sau sugestivă, ci dintr-o nevoie de proprietate a exprimării sau de conturare a mediului cărora le aparţin oamenii care grăiesc prin glasul său. Scriitorul nu evită cuvintele neeufonice sau care se asociază cu reprezentări prea crude.

Pentru a verifica numărul regionalismelor şi a face o comparaţie cu numărul cuvintelor populare am extras din text termeni aflaţi în legătură cu civilizaţia sătească. Câteva exemple:

[1)] Valerian, I., *Cu scriitorii prin veac*, Editura pentru literatură, 1967.
[2)] Vianu, Tudor, *Contribuţii la istoria limbii literare în sec. al XIX-lea*, Ed.Academiei, R.P.R.,1956.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

chiler (încăpere mică în casele țărăneşti folosită drept cămară), *cotigă* (căruță mică, scurtă şi joasă folosită la transportarea încărcăturilor uşoare), *pântece* (abdomen, burtă), *bucă* (fiecare dintre cele două părți cărnoase ale feței omului de la tâmplă în jos), *de hatârul* (loc.adv. de dragul cuiva), *înfofoli* (a se îmbrăca sau a se acoperi cu multe haine groase pentru a se feri de frig), *basamac* (rachiu de calitate inferioară), *slobod* (care se bucură de libertate), *ghindură* (umflătură mică de natură patologică), *leac* (medicament), *holbat* (care are ochii larg deschişi, bulbucați), *zgîi* (a deschide tare, a căsca; a zgîi ochii=a privii cu insistență), *calic* (om lipsit de mijloace materiale elementare), *cîrcă* (loc.adv. în cîrcă=în spate, în spinare), *blid* (vas adânc de lut, de lemn sau de metal în care se pun bucatele), *chelbos* (chel), *vlădică* (domn, principe), *pica* (a cădea de la o oarecare înălțime), *dîrdora* (toi în desfăşurarea unei acțiuni, a unui proces), *şoldiu* (care este lăsat intr-o parte, strâmb), *bălțătură* (pată de culoare deschisă la animale), *cogeamite* (foarte mare, foarte înalt), *buh* (a se spune despre cineva că..., a i se duce buhul=a ajunge să fie foarte cunoscut), *ferchezui* (a da sau a căpăta un aspect îngrijit), *posidic, boboşat* (umflat), *bojdeucă* (casă mică, sărăcăcioasă), *balegă* (baligă=excrement al animalelor mari având diverse utilizări în agricultură), *stîrpit* (care este pironit de teamă, de mirare), *tîrşi* (a curăța de arbori, de mărăcini; a târî în mers, frecînd de pământ şi producând un zgomot specific), *bărdan* (burduhan), *majă* (veche unitate de măsură pentru greutăți, variind, după epoci şi regiuni, între 50 de kg şi 100 de ocale) etc. Explicațiile cuvintelor se referă la sensul din text al acestora.[1)]

Din lista prezentată, pot fi încadrați în categoria cuvintelor populare următorii termeni *: chiler* („chileru de lângă laviță"), *cotigă* („Paraipan a înhămat gloaba lui bătrână la cotiga de fiare vechi..."), *pîntece* („Începînd de la frunte şi obraji, apoi pe piept, gît şi spate, trecînd pe pîntece, şale şi buci peste pulpe pînă jos la glezne"), *hatîr* („De hatîrul boalei acesteia el avea oricînd intrare slobodă în clinici şi porțile spitalului i se deschideau largi de cum se ivea."), *înfofoli, basamac* („mirosul îmbătător de basamac"), *ghindură* („Îi altoiau în carne nişte ghinduri scoase de la vite."), *holbat* („făcea pe omul panteră rînjind dinții la țăranii holbați şi la femeile spăimîntate care îşi scuipau în sîn."), *zgîi* („Numai îmi zgîiesc ochii şi se uită în ei..."), *chelbos* („destul de chelbos"), *vlădică* („O cingătoare de catifea stacojie cu o cataramă în paftale de aramă adăoga ceva de vlădică."), *pica* („pică popa Gioarsă"), *dîrdora* („În dîrdora pregătirilor..."), *şoldiu* („bolovan şoldiu"), *bălțătură* („şi boala asta cu bălțătura nu suferea frigul"), *cogeamite* („să înceapă cogeamite năzdrăvan"), *buh* („cu buh de vrăjitoare") etc. Au caracter regional cuvintele : *posidic* („Năvăliră copiii, toți nepoții şi tot posidicul uliței..."), *boboşat* („Mărunt de statură, gras, rotofei şi zîmbitor cu ochii uşor boboşați şi

[1)] *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române*, Editura Arc & Editura Gunivas, Italia, 2007.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

obrajii rumeni acoperiți cu favoriți..."), *bojdeucă* („În bojdeucile astea răpănoase încape o claie de oameni"), *stîlpit* („rămaseră stîlpiți"), *tîrşi* („purtau zvonuri tîrşindu-şi tîrlicii somnoroşi pe mozaicul obosit dintre paturi"), *bărdan* („Aş, vin! Începuse să putrezească acolo în bărdanul lighioanei."), *mjă* („ne strecurăm printre mjă şi lozii şi ajungem tocmai bine penserat"), *balegă* („Unele sunt de pămînt şi balegă bătută cu paie, altele de scînduri putrede..."), *bucă* („Începînd de la frunte şi obraji, apoi pe piept, gît şi spate, trecînd pe pîntece, şale şi buci peste pulpe pînă jos la glezne"), *slobodă* („De hatîrul boalei acesteia el avea oricînd intrare slobodă în clinici şi porțile spitalului i se deschideau largi de cum se ivea.").[1)]

Numărul cuvintelor populare şi a regionalismelor lexicale nu este foarte mare în raport cu numărul de pagini ale textului. Concluzia rămâne aceeaşi chiar dacă adăugăm numărului de cuvinte enumerate şi cele câteva diferite de forma literară prin aspectul fonetic : *sălbatecă*, („omul era numai o bălțătură sălbatecă"), *adaose*, („ajutați şi de alte leacuri adaose cu mîncare bună, îl înviorau pentru cîteva luni"), *streini*, („îl arătau doctorilor streini"), *spăimântat,* („omul panteră rînjind dinții la țăranii holbați şi la femeile spăimântate care îşi scuipau în sîn"), *sprincene*, („Sub sprincenele bogate, ochii nu erau astupați..."), *nebuneşte, se împiedică*, („se împiedica şi cădea jos spumegînd"), *se spăimîntă, spăimîntător*, („spăimîntătorul tragic din chipul încordat, toată înfățişarea lui"), *să văz, încoa,* („-Dă-l încoa."), *să viu*, („S-a gîndit deci să-i vie în ajutor..."), *mă-ntinz,* („Mi-aduc pătura şi mă-ntinz jos lîngă tine."), *spui,* („Lasă că-ți spui pe urmă, cînd om fugi..."), *să ție*, („care să-l scoată din spital şi să-l ție la ele"), *deştele,* („-Să-ți lingi deştele, îl aţîța prietenii."), *cerca,* („cerca să-l abată de la gîndul omorului"), *sălbatec,* („Rămăsese tot rebel şi sălbatec pentru ceilalți."), *vînză,* („să nu amestece personalul spitalului în treburile lui, că are să-l vînză."), *să prinză*, („-Cum au să se prinză?"), *să puie,* („-Să-ți puie la încercare numai un ochi strein"), *strein,* („În odaie mai dormeau pe jos cîțiva streini în treacăt."), *să ascunză, nasturului*, („peste jiletca ce-i rotunjea pîntecul imperial trecea, prin cheutoarea găurii nasturului de mijloc, un lanț lung şi gros"), *învierşunată, să spuie*, („ceea ce nu vruse să spuie la nimeni"), *să vie*, („S-a gîndit deci să-i vie în ajutor."), *jăluindu-se,* („Popa intra astfel cu mîna goală în cătun, jăluindu-se că a fost jăfuit..."), *pricoror,* („Da' ce eşti dumneata, pricoror?"), *bocluc, strein*, („îl arătau doctorilor streini"), *cercau*, („Unele cercau să-l mîngîie"), *să intervie, colivi, jăfuit*, („Popa intra astfel cu mîna goală în cătun, jăluindu-se că a fost jăfuit..."), *țiu,* („-Țin cîteva predici anume pentru el, să curgă gîrlă milosteniile."), *adause,* („Voinic om şi frumos, adause popa."), *amîie,* („Şi îndeosebi îl jura să amîie orice răzbunare..."), *întinză,* („Fără Panteră nu îndrăznea să se mişte,

[1)] Voiculescu, Vasile*, Proza*, Editura Nemira, 2006.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

să întinză mîna..."), *nemerită,* („Era nemerită o căciulă de astrahan şi asta se putea fura uşor de undeva."), *deteră,* („la vederea orbului deteră din umeri"), *sălbatec*, („bocancii sălbateci care puteau fi dreşi şi lustruiţi", „zbuciumul nesupunerii sălbatece", „se prefăcea într-o aşteptare sălbatecă, neclintită, din care nu îngăduia pe nimeni să-l tulbure."), *să puie,* („Era în stare să-i puie piedică..."), *viu,* („-Viu, făgădui fiara.", „Dacă-i pe aşa nu mai viu şi nu-ţi mai aduc nimic, ameninţă el furios"), *cerca,* („Cerca să cumpere infirmierele care să vegheze să nu intre alţi concurenţi pe fir..."), *se dete*, („se dete întreg în mîinile ispititorului") etc.[1)]

Insistând asupra limbii noastre populare, Voiculescu mărturiseşte: „Cuvîntul în sine conţine, pentru cine ştie să înţeleagă, o poveste întreagă a neamului. Unele au o origine îndepărtată, dincolo de epoca romană."[2)]

Termenii daţi ca exemplu sunt folosiţi în mare parte de personaje, fiind apoi preluaţi şi de către narator. Existenţa unor termeni din limbajul familiar (blid, hatîr etc) alături de cei populari şi regionali este explicabilă prin conţinutul romanului care înfăţişează oameni şi fapte din medii sociale diferite, materialul lexical fiind luat din vorbirea mai multor categorii sociale. Sperând într-o vindecare miraculoasă la schitul Dervent, personajul voiculescian străbate tot felul de medii patibulare. El dobândeşte lumina interioară a credinţei printre cerşetori, ocnaşi şi prostituate, cunoscând cele mai grele umilinţe. Toate acestea se reflectă şi la nivel lexical.

b) Vechi şi nou în romanul „Zahei Orbul"

De remarcat este şi folosirea în text a unor sensuri învechite ale cuvintelor : *pica* (a cădea de la o oarecare înălţime), *vlădică* (domn, principe), *cocie* (trăsură uşoară, căruţă), *geambaş* (negustor sau samsar de cai; hoţ), *refenea* (sumă de bani care reprezenta contribuţia unei persoane la o cheltuială făcută în comun), *toptangiu* (negustor angrosist), *stîlpit* (care este pironit de teamă, de mirare), *tîrlici* (papuc moale de casă, fără tocuri, confecţionat din postav sau din lână) etc.

Vechiul şi noul coexistă în paginile romanului voiculescian.

Sfera împrumuturilor vizează atât limbile popoarelor vecine cât şi limbile de cultură care au influenţat evoluţia limbii române.

Cuvinte împrumutate din limbile popoarelor vecine şi folosite în roman:

a) **turcă**: *chiler* „chilerul de lîngă laviţă", *farfastîc, toptangiu* (tr.toptanci) „Un toptangiu neamţ cumpăra cît de multe, cu grămezile...", *salahor, refenea* (tr.refene), *belea* (tr.belâ), *geambaş* (tr.cambaz), *cogeamite* (tr.koskoca) „să încapă cogeamite năzdrăvan", *daravelă* (tr.dalavera) „-Uite, ai aici, (...) o daravelă cu unul di ghindă", *pafta* „O cingătoare

[1)] Voiculescu, Vasile, *Proza,* Editura Nemira, 2006.
[2)] Valerian, I., Cu scriitorii prin veac, Editura pentru literatură, 1967.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

de catifea stacojie cu o cataramă în paftale de aramă adăoga ceva de vlădică.", *pingea* (tr.pence), *mahala* (tr.mahalle), *hain* (tr.hain), *cusur* (tr.kusur) etc.

b) **slava veche**: *pripită* „-Cu mămăligă pripită?", *ciudă,* „Şi scuipînd cu ciudă aşteptau toţi amănunte.", *slobod,* „De hatîrul boalei acesteia el avea oricînd intrare slobodă în clinici şi porţile spitalului i se deschideau largi de cum se ivea", *leac, primenit*, „Dichisită, primenită, dată cu rumenele, cu panglici în laţe, îşi făcea necontenit calea – valea la soacră", *uliţă* „Năvăliră copiii, toţi nepoţii şi tot posidicul uliţei.", *prăpădit, gloabă*, „Paraipan a înhămat gloaba lui bătrînă la cotiga de fiare vechi...", *potrivnic, ciudă*, „Şi scuipînd cu ciudă aşteptau toţi amănunte.", *blid, beznă*, „Se spăimînta numai de bezna în care intrase." etc.

c) **bulgară**: *laviţă* „chileru de lîngă laviţă", *bîlci,* „Adică îl împuterniceau să colinde vara bîlciurile, unde, în pielea goală, legat la gît cu lanş la intrarea comediilor", *maghernită,* „printre troiene de gunoaie şi nămeţi de murdării, s-a iscat un cîrd de cocioabe, maghernițe, chichinețe, colibe, bojdeuci şi tot soiul de alte coşare şi coşmelii.", *lotcă,* „Zbor cu lotca...", *prilej,* „Cum prindea prilej, da buzna peste Zahei", *nămeţi* etc.

d) **ucraineană**: cotigă „Paraipan a înhămat gloaba lui bătrînă la cotiga de fiare vechi...", bezmetic, calic etc.[1)]

e) **sârbă:** *denie* „lumea iese de la denii", *cocioabă,* „printre troiene de gunoaie şi nămeţi de murdării, s-a iscat un cîrd de cocioabe, maghernițe, chichinețe, colibe, bojdeuci şi tot soiul de alte coşare şi coşmelii.", „De data asta a atras ca din întîmplare la cocioaba lui Paraipan", *coşar, balegă*, („Unele sunt de pămînt şi balegă bătută cu paie, altele de scînduri putrede..."), *cogeamite* (kodjamiti) „să încapă cogeamite năzdrăvan", *cîrcă, colibă* „printre troiene de gunoaie şi nămeţi de murdării, s-a iscat un cîrd de cocioabe, maghernițe, chichinețe, colibe, bojdeuci şi tot soiul de alte coşare şi coşmelii." etc.

f) **tătară:** *mîrţoagă* (murza) etc.

g) **poloneză:** *complet* „Dar de la Înviere se veseleau mai ales bărbaţii, cu chefuri şi ciolhane prin cîrciumi şi pe la completuri." etc.

h) **maghiară:** *cocie* (kocsi) „Altă cocie ar fi costat şi mai scump.", *hotar* (hatar)etc.[1)]

Cuvinte împrumutate din limbile de cultură (latină, slavonă, neogreacă, italiană, franceză) care au influenţat evoluţia limbii române :

i) **latină**: *pîntece, bălţat* (lat. balteatus), *ghindură* (lat.glandula), *holbat* (lat.volvere), *aciua* (lat.accubiliare), *caier* (lat.caiulus), *fecior* (lat.fetiolus), *zănatic* (lat.dianaticu), *tintă* (lat.tenda), *bălţătură* (bălţat din lat.balteatur), *aţine* (lat.attenere), *chelbos* (lat.pop. calvia),

[1)] Vioculescu, V., *Proza*, Editura Nemira, 2007.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

dezmierda (lat.dismaeridare), *observaţie* (lat.observatio), *memorie* (lat.memoria), *troian* (lat.troianus), *purcede* (lat.procedere) etc.

j) **slavonă** *: cocoloşi, vlădică, vîlvă, straşnic* etc.

k) **neogreacă** : *schepsis* „E un schepsis şi aici.", *artos* „Pretutindeni numai lumînări aprinse, colivi, artose şi colaci...", *chondir, stacojiu, catadicsi, ifos*, *agonisi, piroti* etc.

l) **italiană** : *protest* (it.protesto, protesta) etc.

m) **franceză :** *monopoliza* (fr.monopoliser), *detrona* (fr.detroner), *proteja* (fr.protejer), *camarad* (fr.camarade), *gazetă* (fr.gazette), *rezervă* (fr.reserver), *pavilion* (fr.pavillion), *pelerinaj* (fr.pelerinage), *atletic* (fr.athletique), *masiv* (fr.massif), *rival* (fr.rival), *curiozitate* (fr.curiosite), *instinctiv* (fr.instincif), *crispat* (fr.crispe), *concurenţă* (fr.concurrence), *indigna* (fr.indigner), *extrem* (fr.extreme), *inopinat* (fr.inopine) etc.[1)]

Observăm un număr mare de termeni de origine latină. Lucru explicabil dacă ţinem seama de una din mărturisirile făcute de Voiculescu : „Nu sînt deloc contra neologismului întrebuinţat acolo unde e nevoie, de pildă în roman, în ştiinţă, eseuri etc. dar nu trebuie să uităm că avem în mîinile noastre o limbă vie, tînără, cu rădăcini înfipte în epoca prelatină, ca un izvor bogat a curs pe dedesuptul vremurilor şi vine plină de sănătate. Cel puţin pe aceleaşi motive pe care se face apel la neologism, să se îngăduie şi limbii autohtone să colaboreze cu toate resursele ei la înnoirea şi îmbogăţirea limbii noastre."[2)]

c) **Mijloace interne de îmbogăţire a vocabularului**

Dintre mijloacele interne de îmbogăţire a vocabularului cel preferat de către scriitor este *derivarea,* Voiculescu dovedindu-se aici un adevărat inovator. În romanul „Zahei Orbul" numărul derivatelor este destul de mare. Scriitorul foloseşte drept bază pentru derivare cuvinte deseori surprinzătoare pentru cititor. Am selectat pentru exemplificare doar câteva, numărul lor fiind mult mai mare : *împiciorogea, necurăţenii, încîrligat*, *înmoinase, prieteşug, plăpînzenie*, *gazorniţă, jindoase, zăcaşe, orbenie, scumpătate*, *viclenos, cărnoasă, arzui* etc. La acestea pot fi adăugate derivatele mai puţin surprinzătoare, în sensul că ele sunt întâlnite şi în texte literare ale altor scriitori. Exemple : *mulţumitoare, pestriţat, bălţătură, destăinuit, răsufla, gazetar, rufărie, necurmată, amorţitoare, cîrciumar, nebiruit, bărbătesc, sălbăticiune, îmblînzi, nebuneşte, deznădăjduit, orbiş, adîncime, arzime, frămîntare, amorţitoare, prelung, nevăzut, mieros, slăbănog, ameninţător, încleştat, nerăsuflat, desprinse, seninătate, neaşteptată, molcomit, îmbunat, supraveghetoare, deznădăjdui, ispititor, grijuliu, limbuţie, necontenit, copilăreşte, orbire, bolovăni, frăţeşte, boiereşti, milog, innegriră, neaşteptat, neorînduială, cătunaş, vieţuieşte, înverzit, ţărănească, nepoţei, înţolit, strigătoare,*

[1)] *Dicţionar explicativ ilustrat al limbii române*, Editura Arc & Editura Gunivas, Italia, 2007.
[2)] Valerian, I*., Cu scriitorii prin veac*, Editura pentru literatură, 1967.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

copilăreşti, nesupunere, fălos, arătător, prefăcea, zăgăzuit, nemişcat, băgare, întregire, alcătuire, lărgire, ascuțire, pîlpîitoare, cleios, bătrîior, fetişcană, păgubaş, ţigăncuşă, slujnicuță, argintărie, giuvaericale, slăbănog, zîmbăreț, dărnicie, copilaş, îndulcit, înverzit, mîțişori, nemîncat, nestînjenit, neostenit, amrnică, dunăreană, alburii, păgubaş, înnodați, nestatornici, flămînzeală, doctorie, nemişcat, mărişor etc.[1)]

După partea de vorbire folosită drept bază pentru derivare observăm :

-cuvinte derivate cu sufixe : adjective din verbe (*mulțumitoare, amorțitoare*, *amenințător, ascultător*, *strigătoare, zăcaşe, arătător*, *pîlpîitoare, arzui, zîmbăreț*, *molcomit* etc), adjective din adjective (*pestrițat, negricios, slăbănog, viclenos, amarnică*, *alburii, mărişor* etc), adjective din substantive (*fălos, cărnoasă, bărbătesc, mieros*, *grijuliu, boieresc, milog, jindoase, copilăresc, cleios, dunăreană, păgubos*,etc), substantive din adjective (*bălțătură, sălbăticiune*, *adîncime, seninătate, orbire*, *plăpînzenie, orbenie, lărgire, bătrîior*, *scumpătate, dărnicie, flămînzeală* etc), substantive din substantive (*gazetar, rufărie, cîrciumar, prieteşug,limbuție*, *cătunaş, gazornița*, *nepoțel, fetişcană, păgubaş, ţigăncuşă, argintărie*, *giuvaericale, copilaş, mîțişor, doctorie* etc), substantive din verbe (*arzime, frămîntare, supraveghetoare*, *alcătuire, ascuțire*, *slujnicuță, întregire, ispitire* etc), verbe din substantive (*unelti, risipi, jelui, bolovăni*, *vieţui, milogi* etc), *adverbe din substantive* (*nebuneşte, frăţeşte* etc), adverbe din verbe *(orbiş* etc), adverbe din adjective (*orbeşte* etc).[1)]

Numărul diminutivelor este semnificativ. Am selectat doar câteva exemple : *cătunaş, nepoțel, bătrîior, fetişcană, ţigăncuşă, slujnicuță, copilaş, mărişori* etc.

Sufixe diminutivale : -aş, -ei, -ior, -uşa, -icuța, -işori etc.

-cuvinte derivate cu prefixe : verbe din substantive (*împiciorogea, destăinui*, *încleşta, deznădăjdui, încîrliga, înmoina* etc), verbe din verbe (*răsufla, prefăcea* etc), verbe din adjective (*îmblînzi, îmbunat, înnegri, îndulci* etc), adjective din adjective (*necurmat, nevăzut, nerăsuflate, desprinse, neaşteptat*, *nemişcat, nemîncat, neostenit*, *nestatornic, nestînjenit* etc), adjective din substantive (*înțolit, înnodat* etc), adverbe din verbe (*necontenit* etc), substantive din substantive (*necurățenie, neorînduială, nesupunere* etc).

Prefixe folosite : îmi-, des-(vechi), ră-, dez-, pre-(nou), în- etc.

Compunerea, un alt mijloc intern de îmbogățire a vocabularului, apare în următoarele exemple : *cafenii-negricioase, automobil, omul-fiară, după-amiază, zi-noapte, mîine-poimîine, prilej-minune, dis-de-dimineață, dimineață-seară, negre-verzui* etc. Sunt folosite ca procedee de compunere : alăturarea cu cratimă (*cafenii-negricioase*, *omul-fiară, după-amiază,*

[1)] Voiculescu, V., *Proza*, Editura Nemira, 2007.
[1)] Voiculescu, V., *Proza*, Editura Nemira, 2007.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

zi-noapte, mîine-poimîine, *prilej-minune, dis-de-dimineață*, *negre-verzui*) şi elementele savante de compunere (prefixoidul auto-).

Conversiunea apare în exemple precum : *un voinic* (substantiv provenit din adjectiv prin articulare cu articolul nehotărât „un"), *voinicie* (substantiv provenit din adjectiv), *pătimaşul* „Dar pătimaşul nu mai ocoli sticla de la nas..." (substantiv provenit din adjectiv prin articulare cu articolul hotărât „l"), *băgare de seamă* (locuțiune substantivală provenită din locuțiune verbală), *voinicul*, „-Ce-i cu voinicul ăsta?" (substantiv provenit din adjectiv prin articulare).[1)]

d) **Termeni argotici / elemente de jargon**

Numărul acestora este mic raportat la alte categorii de termeni. În exemplul *„un lanț lung şi gros de double"* reține atenția termenul *double* preluat din franceză.

Termeni argotici : *jagardea* („-Ieşi, jagardea ..."), *şterpelit, borfaş, parale, ciordeli*, *puradei* etc.

e) **Câmpuri semantice**

S-au folosit în text termeni din diferite câmpuri semantice : culori (cafenii-negricioase, galbene etc), peşti (somn, morun etc), profesii (doctor, procuror, judecător, gazetar, fotograf etc), corpul omenesc (față, genunchi, picioare, tălpi, piept, brațe, coate, palme, chip, pleoape etc), instrumente muzicale (viori, țambale etc), categorii umane cu diferite infirmități (infirm, ciung, olog, orb, schilod) etc. Uneori, termeni aparținând aceluiaş câmp semantic sunt grupați într-un singur enunț.[2)]

Tabloul lexical al limbii lui Voiculescu se caracterizează prin alăturarea termenilor populari / regionali, a termenilor argotici şi de jargon, a arhaismelor şi neologismelor şi implementarea lor în fondul limbii comune. Izvoarele lexicului sunt variate, ceea ce apropie şi leagă diferitele lui sectoare este o anumită căutare a expresiei. Judecată după lexicul ei, limba lui Voiculescu ne apare ca o limbă apropiată de cea a oamenilor din părțile Buzăului şi folosită potrivit culturii şi pregătirii profesionale a scriitorului, dar şi potrivit intențiilor comunicative ale acestuia.

II. Particularități stilistice

„Stilul este întrebuințarea individuală a limbii", spune odată renumitul lingvist Vossler, variind o formulă mai veche. „Le style est l'homme meme", spusese Buffon. Vestitul naturalist francez recunoştea prin această sentință caracterul oarecum natural al stilului. Dacă

[1)] Voiculescu, V., *Proza,* Editura Nemira, 2007.
[2)] Voiculescu, V., *Proza,* Editura Nemira, 2007.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

stilul este omul însuşi, nu rezultă oare că orice om are un stil al său, un chip de a întrebuința instrumentul general al limbii capabil de a-l exprima în diferențierea lui individuală?"[1)]

Voiculescu este un om care vorbeşte chiar şi atunci când îşi aşterne ideile pe hârtie. Faptul acesta explică mulțimea locuțiunilor şi a expresiilor populare.

Stilul familial, derivat din limba vorbită, cu expresii şi locuțiuni e deseori folosit de Voiculescu. Exemple : „scuipînd cu ciudă", „nu-i mai ajungea nimeni cu prăjina la nas", „era tabu", „Dar acum i se înfundase...", „cu orice chip", „Nu intra în măsura oficială..."(a intra în măsură), „îl apucau năvîrliile", „înjura printre dinți", „să caşte gura la orb", „i s-a tăiat răsuflarea", „Bolnavii îl priveau cu frică.", „Îşi făceau necontenit prilej să intre...", „să-i iasă dreptatea", „să caşte gura la om", „-Să te ajut, răspunse mieros tărcatul, numai zîmbet", „-Ți-am adus leacul, strigă el cu semeție.", „Vezi şi tu, rîse Panteră cu viclenie.", „Şi lui Panteră îi sări inima de bucurie", „Îi loveam la mir cu drugul şi-i trăgeam la mal cu cangea.", „Panteră căsca gura la el şi-l îndemna necontenit să povestească...", „Se țineau haită toți după el...", „Păi eu n-am tras sorții. Am fugit de recrutări şi m-am tot ascuns prin ostroave.", „i-a sosit sfîrşitul", „să-i sucesc gîtul", „Dar dă-mi drumul, se ruga sugrumat Panteră.", „se gîndea cu părere de rău", „nu era chip", „îi sări inima de spaimă", „dăduse tîrcoale clinicii", „să i se dea drumul din spital", „să nu intre alți concurenți pe fir", „dar îşi ținu firea", „să-ți fure afacerea de sub nas", „Să-l lase pe el, are să i-l dea în palmă", „să nu-mi ia înainte", „e de-al nostru", „pînă trecu ceasul de primire la bolnavi", „nu mai avu răbdare", „Mi s-a urît şi mie", „rămăsese pe gînduri", „Tu singur tragi nădejde.", „Orbul asculta prăpădit, fără un cuvînt.", „îl sfătuia cu tîlc viclean Paraipan", „Toată strălucirea regiei lui Panteră s-ar fi dus pe gîrlă.", „Aici cerşetoria era ținută cu mare rînduială.", „Îi supravegheau fără să bage de seamă", „cu capul în piept", „ la picioarele uriaşului stană de piatră", „e o adevărată pleaşcă nu numai pentru popi", „de-a valma", „Se face dever mare la băuturi, lumînări, blide şi basmale.", „de grijile celor de dincolo", „Zahei n-are ce face şi are să se dea pe brazdă", „să stea cu ochii-n patru", „dar ele nu s-au dat bătute", „E cuminte, cu poliția să n-ai de-a face.", „să-l ducă acasă cu sila", „-Bine, pune orbul capul în pămînt.", „se punea acum la cale", „Îl scoteau cu de-a sila...", „în zilele de rînd", „de-a valma", „s-a pus pe lucru", „într-o doară", „îl mîncau pe orb din ochi", „cu osebire", „îşi făcea seama singur...", „să dea în ghioc", „să nu verse picătură de sînge", „din cînd în cînd", „trăind într-o necunoştință de vită", „să dea rînd şi cîştig", „lucruri de preț", „le cumpăra pe nimic", „popa se pricepea să facă un mic negoț, pe picior", „nu-i arde de vorbă", „om cu minte şi cu cap", „de pomină", „îi facem un rost pe lume", „tăceau cu nasul în vînt", „Vă fac şi vouă parte dreaptă", Văgăuna asta a voastră e

[1)] Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, Editura Albatros, Bucureşti, 1977.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

peste mînă", du-te vino", „ieşi cu fereală", „Ştia el pe unul care nu ajungea nici la glezna lui Zahei, şi-şi durase două perechi de case...", „nici Panteră nu-şi puse în joc toată trecerea şi iscusința", „dîndu-se de ceasul morții că i s-a furat banii", „unde să stea pînă strînge puțin cheag", „Nu rămînea decît să îngroaşe obrazul şi să se întoarcă..." etc.[1)]

Vasile Voiculescu adoptă stilul potrivit cu conținutul ideilor şi cu intențiile sale scriitoriceşti. În categoria faptelor stilistice originalitatea lui Voiculescu se manifestă prin unele construcții particulare din care pot fi amintite comparațiile folosite cu prisosință pe tot parcursul textului. Exemple : „Sosea slab şi uscat ca o mortăciune...", „întinsă pe oase ca pe nişte labe", „disprețuia pe toți ceilalți camarazi, ca pe nişte inferiori", „El, rănit, dezmierdat, huzurea singur într-o rezervă, ca un paşă...", „părăsit şi uitat ca un ciucur", „Aştepta să-i iasă dreptatea, ca untdelemnul, deasupra.", „Cînd a ajuns cu povestea la orbire, zănatecul a avut din nou o izbucnire de furie cu zguduiri şi încleştări ca de ducă-se pe pustii, şi-l înhăța pe Panteră care crezu că i-a sosit sfîrşitul.", „E mai măruntă ca un stat de om, povestea orbul.", „Şi îndată un alt gînd, ca un fulger, a luat locul uimirii...", „bolnavul se bucură ca un copil", „Şi orbul înduplecat, supus ca un miel, se dete în mîinile ispititorului, care ca dintr-un caier încîlcit toarse toată povestea omului.", „Bucați ca pe picior", „Se lăsa în mîinile lui ca un copil.", „Adîncit în el ca într-o găoace nu se mişca zi-noapte.", „Le trimitea înapoi să se deprindă, să învețe ca la şcoală...", „Alții rămîn cu săptămînile, ori se statornicesc încropîndu-şi alături bîrlogul ca păsările din cioburi şi fărîmături.", „cozile unor mustăți groase ca vrăbiile", „un lanț lung şi gros de double, ca un cordon de cine ştie ce decorație", „Sub sălciile înverzite, mîțişorii scuturați ca nişte omizi trosneau sub tălpi...", „nu izbutea decît să dibuie o plăpîndă, slabă atingere, ca o mîngîiere", „Altfel ne cer paşaport scump ca ochii din cap.", „Țigăncile cu coşuri de flori şi răsaduri în cap ca nişte pupeze moțate umpleau ulițele.", „carnea trudită a mîrțoagei se odihnea şi se înciora ca într-o baie.", „Acolo le mijea mănăstirea ca o arătare din basme, răsfrîngîndu-şi zidirile-i albe cu turle roşii în apele rumenite de apusuri", „Popa Gioarsă pieri ca o stafie pe uşă...", „orbul rămase însă neclintit ca o stîncă bătută de valuri", „el însuşi închis celor din afară ca la o rugăciune", „Treceau pe lîngă el ca pe lîngă un credincios oprit acolo în cine ştie ce reculegere...", „mai rău ca nişte mahalagioaice" etc.[1)]

Deşi mai puțin numeroase, la fel de expresive sunt şi celelalte figuri de stil folosite în text:

-figuri semantice (tropi) : *metafora* („regele bolnavilor", „fala spitalului", „protejatul doctorilor şi al surorilor", „omul-panteră", „noul sosit", „omul-fiară", „spăimîntătorul tragic",

[1)] Voiculescu, Vasile, *Proza,* Editura Nemira, 2006
[1)] Voiculescu, Vasile, *Proza*, Editura Nemira, 2006.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

„La început, de mult, a fost numa un sîmbure de piatră în pămînt...", „va fi cel mai grozav milog din cîți străbat bîlciurile şi împodobesc ce durerile lor pridvoarele bisericilor", „gîndul, repede închegat în plan, îl învioră mai mult decît orice altoi de ghinduri", „spuse cu ifos, tărcatul", „Şi omu-fiară începu iar să tragă foloase de pe urma acestui amestec.", „groapă de mal fără stăpîn" etc), *metonimia* („Spitalul se trezea în zori zguduit de vestea că peste noapte sosise, un caz grozav.", „Era după-amiază, cînd spitalul se odihneşte." etc), *personificarea* („El, care altădată nu se privise în oglindă nici măcar cînd se bărbierea, îşi pipăia acum îndelung părul şi apoi întreba repede degetele ce culoare au simțit. Îşi trecea mîinile pe piele, pe haine şi numai decît le apăsa pe frunte, cerîndu-le acolo ştiri, care soseau şovăitoare. Dar nu se mulțumea. Le trimitea înapoi să se deprindă, să învețe ca la şcoală. Mirosul lui, odinioară stîngaci, ajunsese acum un crainic isteț, ca un copoi.", „lumina se plimba afară, juca în solzii valurilor stîrnite de vînt, da ocol malurilor, cînd pe cel unde sta el, cînd pe cel dinpotrivă, se anina în peienjenişul crengilor înmugurite." etc), *epitete* („tîrîndu-şi tîrlicii somnoroşi pe mozaicul obosit dintre paturi", „sîmburii ăştia tainici", „necurmată frămîntare", „măsură oficială", „mînia nebună", „aşteptare sălbatecă", „dureroasă nevoie", „oameni scăpătați", „fețe urgisite", „plăpîndă, slabă atinger", „carnea trudită", „turle roşii", „apele rumenite", „cureluşe negre" etc).[1)]

-figuri sintactice (de construcție) : *interogații şi exclamții retorice* („dacă e aşa la ce să mai trăieşti?, Înghesuite în neorînduială, vîrîte una în coasta alteia, ori bot în bot, sau întorcăndu-şi spatele, cine a mai stat să aleagă şi să rînduiască? Care cum au vrut, lucrători, zilieri săraci, mai ales țigani sătui de pribegie, atraşi ca gîngăniile de lumină, s-au aşezat aici şi în cîteva zile şi-au durat sălaşul şubred. Parc-ar avea nevoie de palate?" etc), *repetiții* („din ceas în ceas", „din casă în casă", „din piatră în piatră" etc), *enumerații* („s-a iscat un cîrd de cocioabe, maghernițe, chichinețe, colibe, bojdeuci şi tot soiul de alte coşare şi coşmeli", „Care cum au vrut, lucrători, zilieri săraci, mai ales țigani sătui de pribegie...", „Inşi rămaşi fără îndeletniciri, oameni scăpătați de rosturile lor, borfaşi prigoniți de poliție, cerşetori şi haimanale, cîte un dezertor, ori scăpat din temniță, mulți derbedei şi leneşi, femei fără căpătîi, fete urgisite, proxenete în căutare de marfă nouă, prostituate certate cu țațele, slugi fără stăpîn...") etc.[2)]

Descrierea e amplă uneori cu acumulări de epitete. Resursele descriptive ne întâmpină adesea în tablouri vii : „Sub sălciile înverzite, mîțişorii scuturați ca nişte omizi trosneau sub tălpi şi împrăştiau un uşor miros amărui.", „lumină se plimbă afară, juca în solzii valurilor stîrnite de vînt, da ocol malurilor, cînd pe cel unde sta el, cînd pe cel dimpotrivă, se anina în

[1)] Voiculescu, Vasile, *Proza,* Editura Nemira, 2006.
[2)] Voiculescu, Vasile, *Proza,* Editura Nemira, 2006.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

păienjenişul crengilor înmugurite", „Acolo le mijea mănăstirea ca o arătare din basme, răsfrîngîndu-şi zidirile albe cu turle roşii în apele rumenite de apusuri." etc).[3)]

Pot fi observate numeroase schimbări de sens ale cuvintelor. Sunt utilizate toate modalităţile de schimbare de sens : *extindere, restrângere, degradare, înnobilare*, la *abstract îmbogăţire, trecere de la concret*, *dar şi invers*. Dintre aceste modalităţi predominantă este îmbogăţirea sensului care se realizează prin transfer de la sensul propriu la sensul figurat, obţinîndu-se astfel variate figuri de stil : „Îi altoiau în carne nişte ghinduri scoase de la vite.", „Adică îl împuterniceau să colinde vara bîlciurile, unde în pielea goală legat de gît cu lanţ la intrarea comediilor, făcea pe omul-panteră rînjind dinţii la ţăranii holbaţi şi la femeile spăimîntate care îşi scuipau în sîn.", „Toţi îl cercetau, îl întrebau, luau note, scriau.", „s-a astîmpărat curiozitatea ştiinţifică", „Nu-l încăpuse nici patul, nici rufăria spitalului", „Izmenele îi veneau doar pînă la genunchi. De acolo în jos picioarele îi zbucneau goale printre vergelele patului povîrnit, cu tălpile ameninţînd spre tavan", „Fusese pînă atunci într-o necurmată frămîntare", „Apoi, spăimîntat de întunericul nebiruit, bîjbîia neştiind încotro să apuce, se împiedica şi cădea jos spumegînd.", !Îl găseau frumos, cu chipul bărbătesc tăiat prelung, cu nasul drept, puternic, şi bărbia cărnoasă, uşor adusă...", „Nu suferea pe nimeni lîngă ei.", „voinicia-i atît de nedrept ciuntită l-au cutremurat", „Nu intra în măsura oficială...", „Sub sprîncenele bogate, ochii nu erau astupaţi, căutau mari şi tragici lumina.", „Nu se ştie ce fel de om fusese mai înainte, dar acum era o sălbaticiune.", „Nu suferea pe nimeni lîngă el...", „Atunci căsca ochii, îi strîngea, îi freca nebuneşte cu pumnii şi se zgîia apoi cît putea...", „Era după-amiază cînd spitalulu se odihneşte.", „Cu zănatecul acesta se cerea plan subţire. Şi se trase nesimţit înapoi.", „Orbul se înmuiase...", „O duse drept la gură şi trase fără să se oprească, dintr-o dată pe nerăsuflate, mai bine de un sfert.", „Dar uriaşul sculat în capul oaselor se smuci şi cu o mişcare de nimic îl zvîrli pe slăbănog cît colo.", „-Viu, făgădui fiara", „toarse toată povestea omului", „îl cercetă mai întîi dacă are rude", „după ce smintise în bătaie la o refenea un sat întreg", „Şi orbul bolovăni ochii lui bezmetici", „ar fi cuminte să nu mai stăruie acum", „multe din petice de tablă mîncate de lepra ruginii" etc.[1)]

Analizând stilul voiculescian, pe baza acestui text, am putut observa încercarea de a reda în scris nuanţele subtile ale sensibilităţii omeneşti. Stilul lui face impresia unei însufleţite mişcări. Ceva din zbuciumul medicului militar, a omului cu credinţă în Dumnezeu, s-a transmis şi în scrisul său. Lumina interioară a credinţei o simţim atât la personaj, cât şi la scriitor :"mă văd un copilaş, stînd singur într-o poiană cu flori sălbatice la marginea unei gîrle... stau pe un mal cu flori şi mă uit în zare. Şi simt şi acum fericirea acelei singurătăţi

[3)] Vioculescu, Vasile, Proza, Editura Nemira, 2006.
[1)] Voiculescu, Vasile, Proza, Editura Nemira, 2006.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)

copilăreşti plină de o mare, de o nespusă, aş zice de o mistică aşteptare. Aşteptam de atunci ceva ce aştept şi acum, ceva care să-mi îndeplinească un dor nehotărît şi aşteptam cu siguranță, atunci, că va veni...Mă simțeam, mă credeam predestinat."[2)]

B I B L I O G R A F I E

Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, Editura Academiei, Bucureşti, 1986.

Bulgăr, Gh., *Limba română – Sintaxă şi stilistică*, E.D.P., Bucureşti, 1968.

Bulgăr, Gh., *Analize sintactice şi stilistice*, E.D.P., Bucureşti, 1970.

Constantinescu, Silviu, *Dificultăți semantice*, Ed. Ştiințifică, Bucureşti, 1994.

Graur, Al., *Studii de lingvistică generală*, Ed. Academiei, Bucureşti, 1968.

Iordan, I., *Stilistica limbii române*, Ed. Ştiințifică, Bucureşti, 1975.

Munteanu, Ştefan, *Stil şi expresivitate poetică*, Ed.Ştiințifică, Bucureşti, 1972.

Nuță, Silvia, *Limba română – corectitudine şi expresivitate: curs practic*, Editura Aius, Craiova, 1998.

Vianu, T., *Arta prozatorilor români,* Editura Eminescu, Bucureşti, 1973.

Vianu, T., *Despre stil şi artă literară*, Editura Tineretului, Bucureşti, 1956.

Vianu, T., *Studii de stilistică,* E.D.P., Bucureşti, 1968.

Vianu, T., *Contribuții la istoria limbii literare în sec. al XIX-lea,* Ed. Academiei, R.P.R., 1956.

Valerian, I., *Cu scriitorii prin veac*, Editura pentru literatură, 1967.

Voiculescu, V., *Proza*, Editura Nemira, 2006.

Dicționar explicativ ilustrat al limbii române, Editura Art & Editura Gunivas, Italia, 2007

[2)] Voiculescu, Vasile, Confesiunea unui scriitor şi medic, Gândirea, nr.10.oct.1935.

BDD-A23590 © 2009 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.239 (2026-11-06 21:39:33 UTC)